

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátu složeném z předsedy Jana Dvořáka a soudců Aleše Korejtky a Petry Venclové ve věci **žalobce ŘEZNICTVÍ SLOUPNICE, s.r.o., IČO: 60915901**, se sídlem Dolní Sloupnice 134, 565 53 Sloupnice, **zastoupeného Janem Paroulkem, advokátem**, se sídlem Čelakovského 6, 678 01 Blansko, proti **žalovanému Finančnímu úřadu pro Pardubický kraj**, územní pracoviště v Litomyšli, se sídlem J. E. Purkyně 1218, 570 01 Litomyšl, **o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.10.2015, č. j. 1348490/15/2805-50522-602849,**

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 14. 10. 2015, č. j. 1348490/15/2805-50522-602849, zamítl žalovaný žádost žalobce o prominutí penále ve smyslu § 259a zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „daňový řád“).

V odůvodnění zamítavého rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce uplatnil ve zdaňovacích obdobích červen 2012 až prosinec 2012, leden 2013 až prosinec 2013 a leden 2014 nárok na osvobození od daně u dodání zboží do jiného členského státu Evropské unie v celkové výši 174 954 983 Kč. Žalobce tvrdil, že dodal maso slovenským společnostem Apon plus, s. r. o., Klincová 37/B, Bratislava, DIČ SK2022218913, AB MAT, s. r. o., Bratislavská 30, Bratislava, DIČ SK2020356184, SUN INVESTMENT, s. r. o., Tovarnícka 2104, Topol'čany, DIČ SK2022977704, MÄSOCOM, s. r. o. (dříve JAZZ KLUB, s. r. o.), Námestie SNP 16, Banská Bystrica, DIČ SK2023078387, a List-Liptovská stavebná, s. r. o., Ul. 1. mája 83, Liptovský Mikuláš, DIČ SK2020126680 (společnost byla zrušena bez likvidace sloučením se společností PHS Group, s. r. o., Karpatské námestie 10, 831 06 Bratislava-Rača, IČO 44073721). Následně byla u žalobce provedena daňová kontrola, přičemž žalobce v průběhu daňové kontroly neprokázal, že se jím deklarované dodávky zboží do jiného členského státu Evropské unie uskutečnily. Žalobci proto nevznikl nárok na osvobození od daně ve smyslu ustanovení § 64 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění platném a účinném pro předmětné zdaňovací období (dále též „ZDPH“ či „zákon o dani z přidané hodnoty“). Z výše uvedených důvodů byla žalobci doměřena daň z přidané hodnoty za kontrolovaná zdaňovací období v celkové výši 15 596 603 Kč a vznikla mu též povinnost uhradit penále z doměřené částky dle § 251 daňového řádu ve výši 3 072 427 Kč.

Žalovaný dále v odůvodnění výše zmíněného rozhodnutí zdůraznil, že v průběhu daňové kontroly správce daně prokázal, že žalobce věděl nebo měl vědět, že deklarované dodání masa a masných výrobků na Slovensko, které se dle žalobce mělo uskutečnit v letech 2012 až 2014, bylo součástí daňového úniku, a že žalobce nepřijal veškerá opatření, která po něm mohla být rozumně požadována, k zabránění daňovému úniku. Navíc bylo zjištěno, že žalobce nebyl jediným subjektem, který deklaroval dodávky masa výše uvedeným slovenským odběratelům. Vzhledem k tomu, že mezi těmito subjekty byly zjištěny vazby svědčící o organizování daňových podvodů omezenou skupinou osob, bylo též správcem daně podáno trestní oznámení.

Konečně žalovaný v odůvodnění rozhodnutí o žádosti žalobce o prominutí penále konstatoval, že dle § 259c odst. 2 daňového řádu prominutí daně nebo příslušenství daně není možné, pokud daňový subjekt nebo osoba, která je členem jeho statutárního orgánu, v posledních 3 letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní právní předpisy. Za závažné porušení daňových nebo účetních předpisů se dle bodu II. 2. A. 9. pokynu Generálního finančního ředitelství D-21 k promíjení příslušenství daně (dále též „pokyn D – 21“) považuje situace, kdy daňový subjekt jinak závažně ohrožuje nebo ohrožoval, porušuje nebo porušoval řádný výkon správy daní. Správou daní se rozumí postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady (§ 1 odst. 2 daňového řádu). Základem pro správné zjištění a stanovení daně je daňové přiznání podané daňovým subjektem (§ 1 odst. 3 daňového řádu). Daňové přiznání je povinen podat každý daňový subjekt, kterému to ukládá zákon (§ 135 odst. 1 daňového řádu), přičemž je povinen daň sám vyčíslit, uvést předepsané údaje, jakož i další okolnosti rozhodné pro vyměření daně (§ 135 odst. 2 daňového řádu). Z výše uvedené je dle žalovaného zřejmé, že situaci, kdy daňový subjekt v daňových přiznáních vykáže fiktivní dodání zboží do jiného členského státu Evropské unie v hodnotě téměř 175 000 000 Kč s cílem dosáhnout výhody osvobození od daně a vyhnout se uplatnění daně na výstupu v tuzemsku, nelze posoudit jinak, než jako závažné porušení řádného výkonu správy daní ve smyslu bodu II. 2. A. 9. pokynu D-21. Žádosti žalobce o prominutí penále proto nemohlo být vyhověno.

Proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2015, č. j. 1348490/15/2805-50522-602849, **podal žalobce žalobu** a namítal, že jakmile se dozvěděl o existenci podvodu na dani z přidané hodnoty, poskytl žalovanému potřebnou součinnost a doplatil doměřenou daň. Zdůraznil též, že se stal obětí trestné činnosti. Jeho jednání proto nelze hodnotit jako závažné porušení daňových předpisů ve smyslu § 259c odst. 2 daňového řádu, zvláště když se jednalo o „*vůbec první porušení povinností při stanovení daně z přidané hodnoty*“. Žalovaný dle žalobce pochybil i v tom, že nepřihlédl k tomu, že se žalobce nedopustil jednání, které by bylo možno podřadit pod skutkové podstaty vymezené v bodech II. 2. A. 1. až 8. pokynu D – 21. Žalobce je přesvědčen, že předpoklady pro prominutí penále splnil, přičemž penále mu mělo být prominuto v plném rozsahu. Postup žalovaného hodnotí žalobce jako zneužití správního uvážení. V neposlední řadě žalobce spatřoval vadu žalobou napadeného rozhodnutí i v tom, že o jeho žádosti žalovaný rozhodl „*až po uplynutí 3 měsíců ode dne jejího podání*“. Ze všech výše uvedených důvodů žalobce požadoval, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě (které není třeba podrobně rekapitulovat, neboť jeho obsah účastníci znají, nadto v řízení byl žalovaný úspěšný, přičemž v odůvodnění rozsudku je třeba především vypořádat námitky toho účastníka, kterému soud za pravdu nedal) uvedl, že se v žalobou napadeném rozhodnutí vypořádal se všemi rozhodnými skutečnostmi, odkázal na jeho odůvodnění a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“) žalované rozhodnutí a dospěl k závěru, že **ž a l o b a n e n í d ů v o d n á**.

Podle § 259a odst. 1, 2, 3, 4 daňového řádu daňový subjekt je oprávněn požádat správce daně o prominutí části penále, pokud byla uhrazena daň, v důsledku jejíhož doměření povinnost uhradit penále vznikla (odst. 1). Správce daně na základě posouzení rozsahu součinnosti daňového subjektu v rámci postupu vedoucího k doměření daně z moci úřední může prominout až 75 % penále. Při tom není vázán návrhem daňového subjektu (odst. 2). Žádost o prominutí penále lze podat nejpozději do 3 měsíců ode dne právní moci dodatečného platebního výměru, kterým bylo rozhodnuto o povinnosti uhradit penále (odst. 3). Lhůta pro podání žádosti podle odstavce 3 neběží po dobu a) řízení o povolení posečkáni úhrady daně, v důsledku jejíhož doměření povinnost uhradit penále vznikla, b) povoleného posečkáni úhrady daně, v důsledku jejíhož doměření povinnost uhradit penále vznikla (odst. 4).

Podle § 259c odst. 1, 2, 3 daňového řádu při posouzení žádosti o prominutí daně nebo příslušenství daně správce daně zohlední četnost porušování povinností při správě daní daňovým subjektem (odst. 1). Prominutí daně nebo příslušenství daně není možné, pokud daňový subjekt nebo osoba, která je členem jeho statutárního orgánu, v posledních 3 letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní právní předpisy (odst. 2). Pokud právnická osoba závažným způsobem poruší daňové nebo účetní právní předpisy, hledí se pro účely posouzení splnění podmínky podle odstavce 2 na osobu, která byla v době tohoto porušení v této právnické osobě členem statutárního orgánu, jako by je také porušila (odst. 3).

Institut prominutí daně a jejího příslušenství (tzn. promíjení daňových dluhů) byl vždy vnímán jako milost ze strany státu, jako výjimečné osvobození konkrétního případu od daňové povinnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2014, č. j. 8 Afs

63/2013 – 30). Na prominutí daně či příslušenství daně není právní nárok (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2014, č. j. 4 Afs 97/2014 – 56, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 5. 5. 2016, č. j. 9 Afs 300/2015 – 34, bod 23).

Z uvedeného je zřejmé, že rozhodnutí o prominutí daně, resp. příslušenství daně je rozhodnutím vydaným na základě správního uvážení. Prostor pro úvahu správního orgánu ovšem není neomezený a své limity. Ty jsou stanoveny zákonem, nebo si je správní orgán musí vymezit ve své rozhodovací praxi sám a následně je také musí dodržovat. Je nutné také zohlednit konkrétní okolnosti daného případu a dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2012, č. j. 1 As 35/2012 – 40, publikovaný pod č. 2736/2013 Sb. NSS). V zájmu jednotného a objektivního rozhodování o žádostech o prominutí příslušenství daně proto vydalo Generální finanční ředitelství pokyn D – 21, který (mimo jiné) vymezuje skutečnosti, při jejichž existenci je vyloučeno rozhodnout o prominutí příslušenství daně. Byť tento pokyn není obecně závazným právním předpisem a správce daně by se od něho v odůvodněných případech mohl odchýlit, správci daně nelze vytýkat, že se tímto pokynem řídil a postupoval podle instrukcí v něm uvedených, pokud tento pokyn nebyl v rozporu se zákonem (což v daném případě nebylo žalobcem tvrzeno a ani soud k takovému závěru nedospěl). Pokyny řady D jsou totiž obecně pro správní orgány závazné (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2013, č. j. 8 Afs 80/2012 – 49, bod 40).

Ze shora popsané povahy rozhodnutí vydaného na základě správního uvážení pak vyplývá také omezený rozsah soudního přezkumu. Soud zkoumá pouze to, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení nebo zda toto uvážení nezneužil (viz § 78 odst. 1 s. ř. s.). Za tímto účelem pak posuzuje (v mezích žalobních bodů), zda správní rozhodnutí bylo vydáno v řádném řízení vymezeném v souladu se zákonem a zda nebylo zatíženo případnou svévolí rozhodujícího orgánu (blíže viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 15/2007 – 106, č. 2066/2010 Sb. NSS, a ze dne 27. 6. 2013, č. j. 1 Afs 1/2013 – 47, popř. nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 7. 2009, sp. zn. III. ÚS 2556/07).

V nyní posuzované věci krajský soud neshledal, že by žalovaný překročil meze správního uvážení, nebo že by správní uvážení zneužil, a rozhodl tak svévolně. Žalovaný konstatoval, že žalobce v daňových přiznáních vykázal fiktivní dodání zboží do jiného členského státu Evropské unie v hodnotě téměř 175 000 000 Kč s cílem dosáhnout výhody osvobození od daně a vyhnout se uplatnění daně na výstupu v tuzemsku (uvedené skutkové závěry žalovaného žalobce v žalobě nezpochybnil). Jelikož se správou daní rozumí postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady (§ 1 odst. 2 daňového řádu), přičemž základem pro správné zjištění a stanovení daně je daňové přiznání podané daňovým subjektem (§ 1 odst. 3 daňového řádu), posoudil žalovaný shora popsané jednání žalobce jako závažné porušení řádného výkonu správy daní žalobcem ve smyslu bodu II. 2. A. 9. pokynu D-21, které ve spojení s § 259c odst. 2 daňového řádu vylučuje možnost prominutí příslušenství daně. Takové (plně přezkoumatelné) logické úvaze nemá soud co vytýknout a zcela se s ní ztotožňuje, přičemž v podrobnostech odkazuje na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, jakož i na narativní část odůvodnění tohoto rozsudku.

Pokud žalobce v žalobě naznačoval (aniž by svá tvrzení doložil /vzdor tomu, že ho tížilo břemeno důkazní/), že se stal obětí trestné činnosti svých zaměstnanců, pak je třeba připomenout, že jednání zaměstnanců žalobce je žalobci plně přiřitatelné (dle § 20 odst. 2

zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v tehdy platném a účinném znění, § 166, § 167 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Ostatně z tvrzeného protiprávního jednání zaměstnanců žalobce primárně plynul užitek právě žalobci (resp. jeho společníkům, příp. statutárním orgánům), nikoliv samotným zaměstnancům. Žalovaný proto dospěl ke správnému závěru, že prokázané závažné porušení daňových předpisů je přičitatelné žalobci.

Jelikož skutečnost, že žalobce porušil řádný výkon správy daní (resp. závažně porušil daňové předpisy) vylučovala možnost prominutí příslušenství daně (bod II. 2. A. 9. pokynu D-21, § 259c odst. 2 daňového řádu), bylo zcela nadbytečné zabývat se dalšími důvody uvedenými v žádosti o prominutí příslušenství daně či jinými okolnostmi – např. okolnostmi rozhodnými pro stanovení rozsahu prominutí penále (shod. srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2013, č. j. 8 Afs 80/2012 – 49, bod 39).

Zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí nemohlo ovlivnit ani to, že žalovaný rozhodl o žádosti žalobce „až po uplynutí 3 měsíců ode dne jejího podání“. Jednak tři měsíce nepovažuje soud za nepřiměřenou délku řízení o žádosti, jednak i nepřiměřená délka řízení zásadně nemůže způsobit nezákonnost procesního postupu či rozhodnutí z řízení vzešlého (k tomu srov. – mutatis mutandis - např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2015, č. j. 6 Afs 48/2015 – 45, bod 25). Taktéž lhůty pro vydání rozhodnutí (pokud jsou obecně závazným právním předpisem stanoveny) jsou pouze lhůtami pořádkovými a jejich překročení samo o sobě nemůže vést k závěru o nezákonnosti procesního postupu či rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2012, č. j. 2 Ans 14/2012-41). Může se však jednat o nesprávný úřední postup, přičemž ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda, má právo na její náhradu (srov. § 13 zák. č. 82/1998 Sb./).

Lze tedy uzavřít, že žalovaný, jehož rozhodnutí bylo plně přezkoumatelné, nepřekročil meze správního uvážení ani toto uvážení nezneužil, a proto soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).

Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario). Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o žalobě příslušelo, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo (výrok II).

P o u č e n í :

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední

den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 25. července 2016

Jan Dvořák v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Kateřina Vrabcová